

نام و شماره درس: فیزیولوژی خون پزشکی

تعداد و نوع واحد: نظری - 0/35 واحد

پیش‌نیاز: بافت شناسی، بیوشیمی،
آناتومی

مکان برگزاری کلاس: دانشکده پزشکی

زمان برگزاری کلاس:

نام مدرس/مدرسین: زهرا قیروانی

آدرس دفتر مسوول درس:

زمان تماس یا مراجعه به دفتر:

تلفن دفتر: 32381531-056

آدرس پست الکترونیک مسوول درس: ghiravani@yahoo.com

شرح درس:

آشنایی با سلول‌های خونی و بیماری‌های مربوط به آنها و انعقاد خون و ایمنی بدن

هدف کلی:

دانشجویان در این دوره باید با مبحث فیزیولوژی خون به ترتیب آشنا شود که شامل:

- ۱- آشنایی با گلبول‌های خونی و بیماری‌های مربوط به افزایش و کاهش آنها.
- ۲- مقاومت بدن در برابر عفونت، گلبول‌های سفید خون، و بیماری‌های مربوط به افزایش و کاهش آنها.
- ۳- آشنایی با ایمنی و آلرژی
- ۴- گروه‌های خونی انتقال خون و پیوند بافت و اندام
- ۵- مکانیسم‌های هموستاز و انعقاد خون

اهداف اختصاصی:

دانشجویان در این دوره باید:

- ۱- وظایف خون و اجزاء تشکیل دهنده آن را بیان کند
- ۲- مشخصات گلبول های قرمز را بیان کند
- ۳- مراحل تولید گلبول های قرمز را شرح دهد
- ۴- نقش اریتروپوئیتین در تنظیم گلبول های قرمز را توضیح دهد.
- ۵- ساختمان هموگلوبین ، نحوه سنتز و انواع هموگلوبین را توضیح دهد.
- ۶- نیمه عمر گلبول های قرمز را شرح دهد
- ۷- متابولیسم آهن را تشریح کند
- ۸- انواع آنمی و علائم و علل آن را توضیح دهد
- ۹- اثر آنمی بر قلب و دستگاه گردش خون را بیان کند.
- ۱۰- انواع گلبول های سفید ، مشخصات ، محل سنتز ، بلوغ و نیمه عمر آن را شرح دهد
- ۱۱- نقش نوتروفیل ها و ماکروفاژ های بافتی را در سیستم ایمنی بیان کند.
- ۱۲- سیستم های دفاعی بدن در برابر التهاب و عفونت را شرح دهد
- ۱۳- ساختمان فیزیولوژی پلاکت ها و اجزای آن را بیان کند
- ۱۴- نقش انقباض عروقی و میخ پلاکتی را در جلوگیری از خونریزی شرح دهد
- ۱۵- مراحل هموستاز را نام ببرد
- ۱۶- مسیر های خارجی و داخلی انعقاد خون را تشریح کند
- ۱۷- مراحل مختلف لخته از تشکیل تا تجزیه لخته را توضیح دهد
- ۱۸- عوامل ضد انعقادی موجود در گردش خون را نام ببرد
- ۱۹- با گذشت سن و روند پیری چه تغییری در گلبول های قرمز ، سفید و پلاکت ها ایجاد می شود
- ۲۰- تغییراتی که در سن پیری در سیستم های دفاعی بدن در برابر التهاب و عفونت پیش می آید را توضیح دهد
- ۲۱- تغییرات در روند مسیر های انعقاد خون با گذشت سن را بیان کند
- ۲۲- تاثیر مصرف دارو های ضد انعقادی در افراد مسن و بیمار را شرح دهد

برنامه ریزی تدریس و ارزیابی بر اساس سند توانمندی های دانش آموختگان پزشکی عمومی

1) زیرمحور مهارت های برقراری ارتباط:

- A: بتواند بطور فعالانه گوش کند و ارتباط کلامی و چشمی مناسب با همکلاسی ها و استاد برقرار کند
B: با کسب استفاده از همکاری تیمی توانایی ارائه کنفرانس و سخنرانی بطور مناسب را داشته باشد

2) زیر محور مراقبت بیمار (تشخیص، درمان، باز توانی)

- A: بتواند با گرفتن شرح حال از بیمار و با در نظر گرفتن تشخیص افتراقی ها اتیولوژی و پاتوژنز بیماری های خونی را در بیمار تشخیص دهد.

- B: بتواند برنامه مراقبتی برای بیمار مبتلا به آنمی، بیماری های انعقادی و .... طراحی کند

3) زیر محور مهارت تصمیم گیری، استدلال و حل مساله:

- A: بتواند مشکلات مربوط به حوزه بیماری های شایع خونی در کشور و همچنین دنیا را شناسایی کند
B: قادر به تجزیه و تحلیل اختلالات خونی مانند (آنمی ها ، مشکلات انعقادی و لوسمی ها) باشد
C: بتواند برای مسائل موجود راه حل ارائه نماید

- D: بتواند بر اساس استانداردهای تفکر و معیارهای نقد سازنده مسائل موجود در حوزه اختلالات خونی را ارزیابی و نقد کند

4) زیر محور " تعهد حرفه ای، اخلاق و حقوق پزشکی "

- A: دانشجو بتواند در اخلاق حرفه ای خود وظیفه شناس، مسئولیت پذیر و قابل اعتماد باشد

- B: دانشجو خود را ملزم به روز نگهداشتن دانش و مهارت های خود بداند

- C: از هر گونه تبعیض بر اساس جنسیت، قومیت، سطح اقتصادی اجتماعی در برخورد با بیماران اجتناب کند)

وظایف / تکالیف دانشجویان:

مرور درس جلسات قبل و آماده بودن برای پاسخگویی
پیدا نمودن جواب سوالات مطرح شده در کلاس

ارزشیابی دانشجویان:

- ارزیابی در طول دوره (فعالیت کلاسی، آزمون، تکلیف و ...):
بارم: نمره
- ارزیابی پایان دوره:
بارم: نمره
- نوع آزمون پایان دوره:

سیاست مسوول درس در قبال تأخیر یا غیبت دانشجو:

غیبت در محدوده مجاز قابل قبول بوده و خارج از آن غیر قابل قبول می باشد.

جدول زمانبندی درس

شماره جلسه	تاریخ	ساعت	موضوع	مدرس	آمادگی لازم برای دانشجویان قبل از شروع درس (مطالعه قبلی یا ...)
1			آشنایی با گلبول های قرمز ، آنمی و پلی سیتی	قیروانی	مطالعه قبلی مباحث در جدید از رفرنس های اعلام شده -شرکت فعال در مباحث کلاس درس
2			آشنایی با گلبول های سفید ، سیستم مونوسیت ماکروفاژ	قیروانی	مطالعه مباحث در قبلی -مطالعه مباحث جدیداز رفرنس های اعلام شده -شرکت فعال در مباحث کلاس درس
3			التهاب ، گروه های خونی ، هموستاز ، پلاکت ها	قیروانی	مطالعه مباحث در قبلی -مطالعه مباحث جدیداز رفرنس های اعلام شده -شرکت فعال در مباحث کلاس درس

منابع پیشنهادی برای مطالعه:

اخترین چاپ کتاب فیزیولوژی پزشکی گایتون

نام و نام خانوادگی تدوین کننده:

زهرا قیروانی